

EN BYVÄG OM VÅREN. Tollesrud är inte bara "Vårforsen", det är också över 200 djur på fyra av byns nio gårdar. För den skull missar de flesta inte den dagliga vårpromenaden utefter sin byväg. Som familjerna Lindh och Lindh på gården "Där Oppe", (från vänster) Lena, sonen Lars och hans sambo Pernilla Andersson med sina söner Jonas (i barnvagnen) och Daniel samt farfar Sven Lindh.

På vårpromenad i Tollesrud

Vårforsen i Tollesrud tar det lugnt numera, även i vårens tid. Den forsar inte längre. Numera rinner den i sakta mak mot sitt slutmål, utflödet i Glafsforden.

Annat var det förr. Då gjorde Vårforsen skäl för namnet. Som på Birger Bäcklins tid. Här hade han sin första arbetsplats som flottare vid forsens.

Dessförinnan gick hans och de andra Tollesrudsbornas

genväg till skolan i Sätered över Vårforsen. Senare hade syskonen Bäcklin som framgångsrika orienterare och skidåkare i Sälboda GoIF och Gunnarskogs IK sina träningsmarker i skogarna på ömse sidor om forsens.

Hit har AN-serien "En byväg om våren" hittat idag. En byväg med nio gårdar och ett rikt djurliv, visar det sig.

Sidorna 9 och 9

I Tollesrud rinner Vårforsen...

I fyra av de nio gårdarna utefter byvägen i Norra Tollesrud i Sälboda bor barnfamiljer. På tre av gårdarna håller man sig med djur, 110 biffkor, ett tiotal kalvar, 78 får, 15 höns och två hästar.

**En byväg
om våren**

N:a Tollesrud

**NORRA TOLLESRUD,
SÄLBODA**

Till Tollesrud hittar jag i jakten på ännu "En byväg" tack vare Vårforsen, som jag av en tillfällighet hittar på kartan.

Men Vårforsen är lättare att peka ut på kartan än i verkligheten.

– Den ligger långt ut i storskogen och dit hittar du aldrig, blev jag förvarnad från annat håll i Sälbodatrakten.

Men det var innan jag gjort upp med Ortsbon Birger Bäcklin, 81 år ung, van skogskarl både sommar och vinter från sin tid som värm-ländsk elitman i orientering och skidåkning för Sälboda GoIF och Gunnarskogs IK.

GENOM SKOGEN och över Vårforsen gick han, syskonen och de andra barnen i Norra Tollesrud en gång "genvägen" till byskolan i Sätered, en timme i bägge riktningarna. Om inget annat i skogen –

och vid forsens – lockade.

Som orienterare och skidåkare hade Birger, bröderna Gösta, Ivar och Nisse och system Britta senare samma skogar som sina träningsmarker.

Den enda av syskonen som inte idrottade var Anna-Stina.

Den annars unika syskonskaran Bäcklin var Värmlands och en av landets främsta i orientering och skidåkning, med otaliga krets-mästerskap och DM för Sälboda GoIF och Gunnarskogs IK samt riksmästerskap för IOGT Sälboda.

Uppmärksammat var den gången när bröderna vann ett budkavle-DM för GIK, tre av dem även ingick i det segrande 5-milslaget i samma mästerskap och Britta spädde på med att vinna damernas millopp.

Birger är idag den ende som bor kvar hemma i Tollesrud, Gösta har gått bort, Ivar bor i Västra Sund, Britta i Älvdalen i Dalarna, Nisse i Tissnarbaden utanför Katrineholm och Anna-Stina i Norrtälje.

Vårforsen var också Birger Bäcklins första arbetsplats. Här började han som flottare och flottade timmer som uppifrån där utflödet från den norska sidan vid Häljeboda går över i Vällen och så småningom Jösseälven.

– I sex somrar flottade jag timmer här, pekar han ut över en fors som inte längre brusar som på den tiden.

Den ser snarare slö ut där den rinner vidare via Vaggeälven och

Nysockensjön och så småningom ut i Glafsforden.

PÅ VINTRARNA arbetade Birger som apterare och virkesmätare på Sälboda Gård.

– Ett bra yrke om man skulle springa i skogen och vara skidåkare, säger han.

Birger har tävlat tills härom året, men numera i... plöjning! Han har ett par Jössemästerskap och topp-laceringar även i Värmlandsmästerskapet. Sen flera år har konkurrensen hårdnat... från andra sidan byvägen.

PÅ GÅRDEN Falldalen mitt emot har hegemonin tagits över av sonen Anders, 43. Nu sticker även en tredje generation Bäcklin upp i ämnet, Anders son Erik, 15!

Gemensamt är att alla tre började plöja redan i 12-årsåldern.

Jössemästerskapet äger rum veckan före Arvikamårten varje år och är en folkfest.

– Folkfesten är roligast, att vinna spelar med åren mindre roll, säger både Birger och Anders.

Erik har i väntan på sitt första mästerskap möjligen ännu en annan uppfattning. Far och son Birger och Anders har lika många första- och andraplaceringar och Anders har vunnit ett mästerskap med Erik som trea. I det senare fallet kan man snart vänta sig ombytta roller.

Nåt att vara stolt över har även Birgers hustru Annemor. 1992

tilldelades hon kungens Guldmedalj för "För långvarig skicklighet och ansvarskänsla vid mjölkleveranser".

Men på plats att ta emot medaljen i Konserthuset i Stockholm svek modet och Annemor skickade i stället fram Birger att hämta medaljen ur kungens hand. "Han var mer van än jag".

I egenskap av vice ordförande i lantbruksnämnden blev Birger även van att få rycka in och prata för ordföranden, landshövdingen Bengt Norling som i regel befann sig "på andra uppdrag". Vilket även gällde när lantbruksnämnden gick upp i länsstyrelsen. Birger representerade och pratade även för den.

SONEN ANDERS Bäcklin var en av tretton västvärmländska bönder som i takt med böndernas försämrade villkor slog sig samman och bildade Arvika Färmarktjänst för att hjälpa varandra och andra. Tillammans hade de maskiner och kunskap.

– Det är elva år sen nu, berättar han. Försöket slog så väl ut att vi idag har jobb upp över öronen, omsätter cirka två miljoner kronor och har mer att göra som entreprenörer än med jordbruket som för min del blivit en hobby i stället för tvärtom, som avsikten var.

BYNS ENDE kvarvarande bonde är följaktligen Lars Lindh och hans sambo Pernilla (Andersson) – hemvärdare i Arvika – som 1999 tog över gården "Där oppe" efter Lars pappa Sven, byns i sin tur sis-

te mjölkbonde och idag gårdsgranne.

Lars håller sig i stället med 110 köttdjur av blandras – inklusive tjur och tjurkalvar – och ser ut över ett i allra högsta grad levande landskap. På gården går även två ridhästar.

I fjärran skimtar på andra sidan sjön Gunnern Gunnarskogs kyrka. Ända dit tog sig två av ungdjurerna när de i veckan släpptes ut på vårbeta, två andra fastnade i en mosse på den här sidan sjön.

Äventyren slutade lyckligt för samtliga.

Sven Lindhs hustru Lena drev tidigare Värmlandskvinnors Butik i Karlstad och Hantverksskällaren i Arvika med blomsterarrangemang och eterneller som specialitet.

PÅ DEN NORRA utposten Lövåsen hittar vi Göte och Lena Johansson. Den här eftermiddagen är bara Lena hemma och visar upp gårdens just nu 78 får – 30 tackor och 48 lamm – 14 höns och tuppen "Evert". Till vardags arbetar Lena i Stjärnhallens brödbutik i Arvika, medan Göte jobbar skift på Thermia.

– Med fåren håller vi landskapet levande, säger Lena.

Byns omkring 200 djur går under sommarhalvåret fritt. Ingen rädder för vargen här!

Varg eller lo har man inte sett i mannaminne stryka omkring i Tolleruds skogar.

– Här är gudagott att vara, säger Lena Johansson.

Tycker 27 bybor, 18 vuxna och nio barn, överhuvud taget.

Keeper

0570-71 44 16

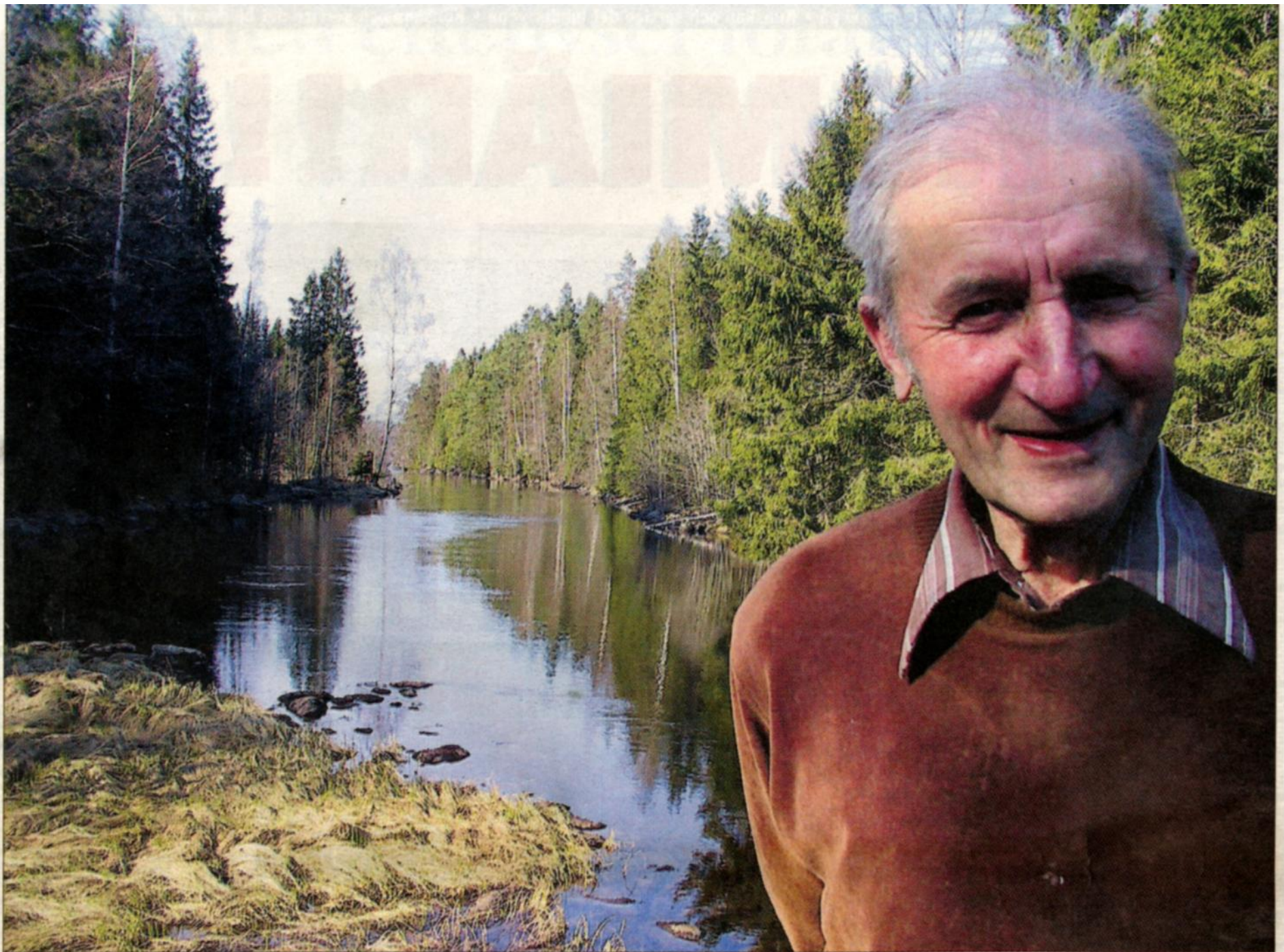

FÖR VINTERN.

Än är det långt till vintern men på gården "Där Oppe" i Tollesrud är Sven Lindh tidigt ute med vedhuggningen. Det här ståtliga berget av ved har han klarat på en vecka. Sven är van att hugga i –även som pensionär.

KUNGABELÖNAD. Birger Bäcklin tar 1992 emot kungens Guldmedalj för hustrun Annemors mjölkleveranser.

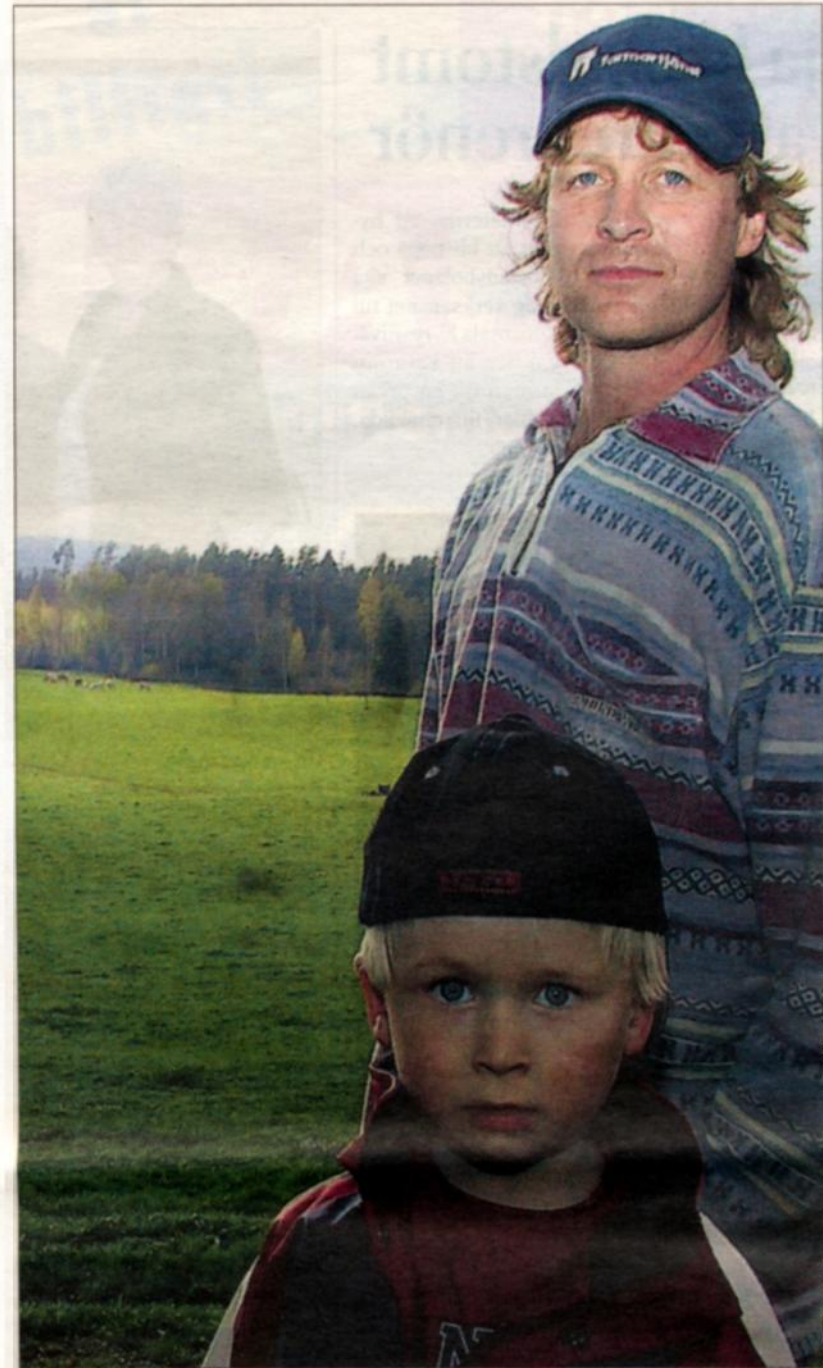
VÄRFORSEN. Skogsmänniskan Birger Bäcklin hjälper oss att hitta vägen till Vårforseen, en bit från allfarvägarna. Genom Tollesrudsskogen och över Vårforseen tog han och de andra syskonen Bäcklin och barnen i Tollesrud på sin tid genvägen till skolan i Sätered, sommar som bister vinter. Vårforseen var i sex år också Birgers första arbetsplats som flottare och skogarna hans och syskonens träningsmarker som framgångsrika orienterare och skidåkare i Sälboda Golf och Gunnarskogs IK.

PLÖJMÄSTARE. Jössemästerskapet i plöjning har gått i arv från Birger, 81, till Anders, 43, och idag Erik Bäcklin, 15. "Lägg Eriks namn på minnet, snart tar han över!" manar idag pappa Anders och farfar Birger.

FÄRFARMARE – OCKSÅ. Färfarmaren Lena Johansson maken Göte på Lövåsen i Norra Tollesrud har så här långt 78 får på sin gård. Utöver som färfarmare hittar vi Lena bakom bröddisken på Stjärnhallen i Arvika, Göte jobbar skift på Thermia.

VÅRBETE. Lars Lindh har släppt ut sina omkring 110 köttjur på vårbete i gården "Där Oppes" hagar i Tollesrud. Sonen Daniel, 4, höll koll på djuren på avstånd.